

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 06 marca 2018 roku

ZEW.422.7.2018.MP

Pani
Anna Zalewska
Minister Edukacji Narodowej

Rzecznik Praw Dziecka otrzymał niepokojące informacje o sytuacji dzieci z niepełnosprawnością z Ośrodka Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka Niewidomego i Niedowidzącego w Gdańsku Sobieszewie, prowadzonego przez Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych im. Róży Czackiej w Laskach.

Ośrodek Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka Niewidomego i Niedowidzącego w Gdańsku Sobieszewie sprawuje opiekę nad 108 dziećmi w wieku przedszkolnym, z czego 85 to dzieci spoza Gdańska (z miejscowości położonych w czterech województwach: pomorskim, zachodniopomorskim, kujawsko-pomorskim i warmińsko-mazurskim). Dzieci z dysfunkcją wzroku są objęte w Ośrodku wczesnym wspomaganie rozwoju, polegającym na kompleksowym i specjalistycznym wsparciu rozwoju: poznawczego, emocjonalnego i społecznego. Wsparciem objęci są również rodzice, a także specjaliści z placówek ze środowisk zamieszkania dzieci, którzy w Ośrodku mogą skorzystać z merytorycznej pomocy.

Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci, które reguluje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie *organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci*¹, zostało w Ośrodku zorganizowane w formie stacjonarnego, kilkudniowego (do 5 dni) pobytu dzieci wraz z ich rodzicami (kilka razy w ciągu roku). Wprowadzenie w Ośrodku tzw. formy „turnusowej” jest uzasadnione nie tylko z powodu znacznej odległości od miejsca zamieszkania większości dzieci, ale przede wszystkim w kontekście korzyści,

---

¹ Dz. U. poz. 1635;

jakie daje możliwość objęcia dziecka realną, wielospecjalistyczną opieką. Z otrzymanych informacji wynika, że w Ośrodku – w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju – dzieciom zapewniono opiekę: tyflop pedagoga, psychologa, logopedy, rehabilitanta ruchu, terapeutę widzenia, nauczyciela orientacji przestrzennej. Dzieci korzystały także z hipoterapii i basenu rehabilitacyjnego. Kilkundniowy pobyt obejmował również konsultacje lekarskie (okulistyczną, pediatryczną, rehabilitacyjną). Dodatkowo, pomiędzy pobytami w Ośrodku, dzieci realizują indywidualne programy, opracowywane przez zespół Ośrodka przy udziale specjalistów z placówek w ich miejscu zamieszkania. **Należy przy tym podkreślić, że liczba godzin pracy z dzieckiem, wynikająca z podsumowania rocznego, była zgodna z przepisami oświatowymi, o których mowa poniżej.**

Ministerstwo Edukacji Narodowej, w opinii przekazanej Dyrektorowi Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych im. Róży Czapkiej w Laskach, wyraziło pogląd, że: *Prowadzone w kierowanym przez Panią Dyrektor Ośrodka działania wspierające małe dzieci z niepełnosprawnością są cenną i potrzebną inicjatywą, jednak nie mają one charakteru zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, o których mowa w przepisach oświatowych².* W odpowiedzi zwrócono uwagę na uregulowanie § 6 ust. 1 ww. rozporządzenia, które stanowi, że zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie organizuje się w wymiarze od 4 do 8 godzin w miesiącu.

Podkreślenia wymaga, że przyjęta przez Ośrodek forma (turnusowa) realizacji zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju bezdyskusyjnie w pełni realizuje cel przyjęty w § 1 ww. rozporządzenia, tj. pobudzanie psychoruchowe i społeczne rozwoju dziecka oraz uwzględnia potrzeby i możliwości psychofizyczne dziecka. Trudno zatem zgodzić się z opinią, że brak realizacji godzin zajęć z dzieckiem w sposób przyjęty w rozporządzeniu, tj. w rozliczeniu miesięcznym, kategorycznie wyklucza działania podejmowane w Ośrodku z pojęcia wczesnego wspomaganie rozwoju.

Na uwagę zasługuje chociażby fakt, że w Ośrodku działa, zgodnie z § 3 rozporządzenia, zespół wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, który opracowuje oraz realizuje z dzieckiem i jego rodziną program wczesnego wspomaganie, dokonuje oceny postępów i trudności w funkcjonowaniu dziecka, prowadzi arkusze obserwacji dziecka.

Inną przesłanką, która również przemawia za docenieniem praktykowanego w Ośrodku sposobu organizacji zajęć z wczesnego wspomaganie rozwoju, jest opinia rodziców dzieci

---

² pismo z 13 grudnia 2017 r. (znak: DWKI-WSPE.4036.41.2017.KT).

z dysfunkcją wzroku. Podkreślają oni, że kompleksowy program zajęć, którego realizację umożliwia właśnie forma turnusowa, jest najbardziej efektywnym sposobem pomocy dla dzieci, zwłaszcza w przygotowaniu ich do realizacji obowiązku szkolnego. Skutecznie wyrównuje szanse edukacyjne i pomaga w osiągnięciu samodzielności, co w przyszłości może przełożyć się na powodzenie w życiu zawodowym.

W trosce o skuteczną realizację praw dzieci z niepełnosprawnością, działając na podstawie art. 11 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2017 r. poz. 922), zwracam się do Pani Minister o analizę przedstawionego problemu oraz wprowadzenie stosowanych zmian w ww. rozporządzeniu, umożliwiających – w uzasadnionych przypadkach – inną niż w rozliczeniu miesięcznym organizację zajęć w ramach wczesnego wspomagania rozwoju, tj. korzystną dla dobra dziecka.

z wyrazami szacunku
Michał Szlachetko